

Vereniging VEB NCVB

Postbus 240, 2501 CE Den Haag
Amaliastraat 7, 2514 JC Den Haag

T: +31 (0)70 313 00 00
F: +31 (0)70 313 00 99

I: www.veb.net
E: info@veb.net

Rek: ABN-AMRO 51.70.19.485
K.v.K: 40408053

Minister van Financiën
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Elektronisch ingediend via: www.internetconsultatie.nl

Plaats, datum: Den Haag, 9 mei 2017

Betreft: Consultatie: Ontwerpbesluit aanvullende maatregelen accountantsorganisaties

Excellentie,

De Vereniging van Effectenbezitters (hierna: de VEB) vraagt graag uw aandacht voor het volgende.

De VEB heeft kennis genomen van het consultatiedocument van 11 april 2017 betreffende het Ontwerpbesluit aanvullende maatregelen accountantsorganisaties (hierna: het Ontwerpbesluit).

Het Ontwerpbesluit geeft onder meer nadere invulling aan de voor OOB-accountantsorganisaties geldende verplichting, als opgenomen in het Wetsvoorstel aanvullende maatregelen accountantsorganisaties (hierna: het Wetsvoorstel), tot invoering van een stelsel van onafhankelijk intern toezicht. Dit stelsel dient op zijn minst te bestaan uit een toezichthoudend orgaan.

De VEB is zeer verheugd over deze en andere, al dan niet wettelijke, maatregelen die worden genomen om de kwaliteit van de accountantscontrole te verbeteren. De VEB kan zich dan ook in hoofdlijnen goed vinden in het Ontwerpbesluit. Desalniettemin wijst zij het Ministerie van Financiën (hierna: het Ministerie) graag op een aantal mogelijkheden tot verbetering.

1. In het publieke belang

Het Ontwerpbesluit stelt dat de leden van het toezichthoudend orgaan zich bij de vervulling van hun taak richten naar het belang van de accountantsorganisatie en de met haar verbonden onderneming (artikel 34e, eerste lid van Ontwerpbesluit).

Het Ministerie legt met deze bepaling het primaat, ten onrechte naar mening van de VEB, bij het belang van de accountantsorganisatie (in plaats van bij het publieke belang). Hieraan ten grondslag lijkt, afgaande op de artikelsgewijze toelichting in de Nota van Toelichting, de veronderstelling te liggen dat, aangezien het in verband met de continuïteit van de accountantsorganisatie van belang is dat de kwaliteit van de door de organisatie verrichte wettelijke controles wordt geborgd, het toezichthoudend orgaan kwaliteitsborging immer laat prevaleren.

De VEB trekt deze veronderstelling in twijfel. Het publieke belang om de kwaliteit van wettelijke controles te waarborgen kan zowel op de korte termijn (bijv. wanneer een controlerend accountant de

controlereikwijdte beperkt om op die wijze een grote opdracht binnen te halen), maar ook op de lange termijn op gespannen voet staan met het (commerciële) belang van de accountantsorganisatie.

OOB-accountantsorganisaties zijn geen *audit-only firms*. Zij hebben naast een controlepraktijk vaak stevige adviespraktijk die bovendien winstgeverder is dan de controlepraktijk. Het kan dus in het lange termijn belang van een accountantsorganisatie zijn om de adviespraktijk, ten koste van de controlepraktijk (bijvoorbeeld door hogere *leverages*), prioriteit te geven. Dit is overigens ook de reden dat de VEB voorstander is van een splitsing van accountantsorganisaties.

De VEB vraagt zich hardop af of de zinsnede “met inachtneming van het publieke belang om de kwaliteit van de wettelijke controles te borgen” hiertegen voldoende waarborgen biedt.

2. Taken en bevoegdheden

Kwaliteitsbeleid: opsporing van fraude

Het toezichthoudende orgaan dient zich naar mening van de VEB primair te richten naar het publieke belang. In dit kader dient zij streng toe te zien op het kwaliteitsbeleid van de accountantsorganisatie.

Volgens de VEB moet binnen het kwaliteitsbeleid van de accountantsorganisatie grote aandacht zijn voor de rol van de controlerend accountant bij het opsporen van afwijkingen van materieel belang die het gevolg zijn van fraude. De rol van de controlerend accountant ten aanzien van fraude wordt vaak ten onrechte gemarginaliseerd. Zo stelt Standaard 240 dat de primaire verantwoordelijkheid voor het opsporen van fraude rust op het met de *governance* belaste personen. De controlerend accountant heeft ten aanzien van fraude, zo wordt gesteld, geen opsporingstaak.

In recente jaren hebben zich vele fraudezaken voorgedaan bij Nederlandse beursvennootschappen, als gevolg waarvan aandeelhouders en andere *stakeholders* grote schade hebben geleden. Dit maakt een passieve houding van de controlerend accountant, die als poortwachter de maatschappij dient te behoeden tegen dergelijke schade, onhoudbaar.

Beloningsbeleid voor controlepartners

Artikel 34d, derde lid, stelt dat het toezichthoudende orgaan haar goedkeuring dient te geven aan het beloningsbeleid voor de medewerkers van de accountantsorganisatie.

Hieronder valt ook het beloningsbeleid ten aanzien van de controlepartners. De VEB acht het van eminent belang dat vanuit dit beloningsbeleid gewenste prikkels uitgaan. Zo is de VEB voorstander van een kwaliteitsgebaseerde beloning met *clawback* regeling¹.

Benoemingen binnen de controlepraktijk

Het Wetsvoorstel schrijft voor dat het toezichthoudende orgaan een bindende voordracht doet aangaande de benoeming van de dagelijkse beleidsbepalers, welke de vergadering van aandeelhouders (de *partners* van de accountantsorganisatie) kan goedkeuren of verwerpen.

---

¹ Zie ook: NBA Werkgroep Toekomst Accountantsberoep (2014). *In het publiek belang. Maatregelen ter verbetering van de kwaliteit en onafhankelijkheid van de accountantscontrole*

De VEB had graag gezien dat de bepaling die was opgenomen in het de consultatieversie van het wetsvoorstel, die de benoemingsbevoegdheid bij het toezichthoudende Orgaan legde en niet bij de vergadering van aandeelhouders, zou zijn behouden. Een analogie met de beursgenoteerde onderneming, waarbinnen de benoemingsbevoegdheid ligt bij de algemene vergadering van aandeelhouders (hierna: AvA) ligt, gaat in het geval van de accountantsorganisatie niet op. Partners zijn als aandeelhouders immers werkzaam bij de accountantsorganisatie.

Het Ontwerpbesluit stelt verder dat het toezichthoudende orgaan de externe accountants die werkzaam zijn bij de accountantsorganisatie benoemt. De VEB zou deze bevoegdheid graag aangevuld zien met een bevoegdheid tot benoeming van de partners binnen de controlepraktijk.

3. Recht op informatie

Artikel 34f, tweede lid, van het Ontwerpbesluit schrijft voor dat het toezichthoudende Orgaan door de personen die het dagelijkse beleid bepalen dient te worden geïnformeerd over de bevindingen en conclusies van onderzoeken naar de accountantsorganisatie verricht door de Autoriteit Financiële Markten (hierna: de AFM). De VEB zou graag zien dat het toezichthoudende orgaan rechtstreeks door de AFM wordt geïnformeerd over haar kantoor specifieke bevindingen en conclusies en ook de mogelijkheid heeft, buiten aanwezigheid van de dagelijkse beleidsbepalers, in gesprek te gaan met de AFM.

In algemene zin stelt de VEB dat het toezichthoudende orgaan in haar toezicht niet enkel kan en mag afgaan op de informatie die zij verkrijgt van de dagelijkse beleidsbepalers. Op de leden van het toezichthoudend orgaan dient een 'haalplicht' te rusten. Zij moeten actief bruikbare informatie vergaren op basis waarvan zij de dagelijkse beleidsbepalers kunnen uitdagen. Dit wordt mede door ontwikkelingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie steeds eenvoudiger.

4. Onafhankelijkheid en deskundigheid

Het effectief functioneren van het toezichthoudend orgaan van een accountantsorganisatie valt of staat met de onafhankelijkheid en deskundigheid van haar leden.

Onafhankelijkheid

In aanvulling op de formele onafhankelijkheidseisen die staan beschrijven in het Wetsvoorstel en in artikel 34b, tweede lid, van het Ontwerpbesluit acht de VEB het van belang dat alle leden van het toezichthoudend orgaan ook 'in mind' onafhankelijk zijn, dat wil zeggen: zij zijn in staat onafhankelijk op te treden en een evenwichtige belangenafweging te maken. De AFM zou deze vorm van onafhankelijkheid moeten betrekken bij haar oordeel over de geschiktheid van de leden van het toezichthoudende orgaan.

Deskundigheid

De VEB acht het van belang dat binnen het toezichthoudend orgaan van OOB-organisaties, naast de algemene kennis die bij ieder lid aanwezig zou moeten zijn, specialistische kennis aanwezig is, met

Vereniging VEB NCVB

Postbus 240, 2501 CE Den Haag
Amaliastraat 7, 2514 JC Den Haag

T: +31 (0)70 313 00 00
F: +31 (0)70 313 00 99

I: www.veb.net
E: info@veb.net

Rek: ABN-AMRO 51.70.19.485
K.v.K: 40408053

name ten aanzien van informatietechnologie. Ook forensische kennis zou, gezien het belang van fraudeopsporing, aanwezig moeten zijn in het orgaan.

Indien het niet mogelijk is onafhankelijke leden te vinden die een dergelijke specialistische kennis in huis hebben, dient het toezichthoudende orgaan de mogelijkheid te hebben om eigenhandig maar wel op kosten van de accountantsorganisatie extern advies in te winnen.

5. Toezichtskosten

De maatschappelijke kosten van een niet adequaat functionerende accountant zijn vele malen hoger dan de additionele (toezicht)kosten die voortvloeien uit het Ontwerpbesluit. In dat kader is het zonder meer geboden dat alle maatregelen worden getroffen die er voor zorgen dat de controlerend accountant zijn maatschappelijk gewenste rol kan innemen.

6. Overig commentaar

Verplichting tot het treffen van herstelmaatregelen

Het Wetsvoorstel introduceert tot heugenis van de VEB een verplichting voor zowel de accountantsorganisatie als externe accountant tot het treffen van herstelmaatregelen bij geconstateerde tekortkomingen in wettelijke controles.

De VEB merkt op dat de Memorie van Toelichting bij het Wetsvoorstel stelt dat de vraag of herstelmaatregelen dienen te worden getroffen zal afhangen van de tekortkoming (p. 7). Hoewel de VEB erkent dat in bepaalde gevallen herstelmaatregelen niet mogelijk of noodzakelijk zijn, acht zij de vrijblijvendheid die van deze toelichting uitgaat niet wenselijk. De VEB had graag gezien dat het onderhavige Ontwerpbesluit nader zou ingaan op de vraag onder welke specifieke omstandigheden herstelmaatregelen als niet noodzakelijk of niet mogelijk mogen worden beschouwd.

Voorts benadrukt de VEB dat de AvA van de controlecliënt de mogelijkheid heeft bij ernstige tekortkomingen de opdracht in te trekken en een nieuwe controlerend accountant te benoemen, mogelijk ook van een andere accountantsorganisatie. Het is voor de VEB onduidelijk op wie in een dergelijke geval de verplichting tot het treffen van herstelmaatregelen rust.

Inzage audit comité in voornaamste bevindingen en conclusies AFM

De VEB is verheugd dat het audit comité inzicht krijgt in de voornaamste bevindingen en conclusies van de AFM bij de beoordeling van een controledossier. Echter, de VEB vindt dat het audit comité zo snel als mogelijk dient te kunnen optreden bij negatieve bevindingen. De VEB begrijpt derhalve niet waarom de bevindingen en conclusies pas zes weken nadat de accountantsorganisatie de bevindingen heeft ontvangen met het audit comité hoeven te worden gedeeld.

Bovendien zullen bij ernstige gevallen de bevindingen ook met de AvA moeten worden gedeeld, zodat zij kan tijdig en gegrond kan besluiten tot intrekking van de opdracht en, op voordracht van het audit comité, een nieuwe accountant kan benoemen.

Vereniging VEB NCVB

Postbus 240, 2501 CE Den Haag
Amaliastraat 7, 2514 JC Den Haag

T: +31 (0)70 313 00 00
F: +31 (0)70 313 00 99

I: www.veb.net
E: info@veb.net

Rek: ABN-AMRO 51.70.19.485
KvK: 40408053

7. Tot slot

De VEB hecht grote waarde aan het toetsen van voorgenomen wet- en regelgeving bij belanghebbenden en maakt dankbaar gebruik van de mogelijkheid om te reageren op consultaties die raken aan de belangen van beleggers.

Indien gewenst is de VEB graag bereid het voorgaande toe te lichten.

***